

BOSNA I HERCEGOVINA
VJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-697/10
Sarajevo, 13.4.2010. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona
o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 117. sjednici održanoj 25.3.2010. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, te zaključilo da se isti dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

01,02-02-5

14.04/10.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 14.04.2010.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-02-5-		28/10	

B

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLAGANJU PRAVOSUDNOG
ISPITA U BOSNI I HERCEGOVINI**

Sarajevo, april 2010. godine

Na osnovu Člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici Zastupničkog doma, održanoj ____ 2010. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj ____ 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLAGANJU PRAVOSUDNOG ISPITA U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1.

U Zakonu o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 33/04 i 56/08) Član 2. mijenja se i glasi:

“Član 2.

Ispit može polagati osoba koja je prije reforme visokog obrazovanja četverogodišnjim studijem na pravnom fakultetu u Bosni i Hercegovini stekla zvanje diplomiranog pravnika, te osoba koja je zvanje diplomiranog pravnika stekla u bivšoj SFRJ do 06.04.1992. godine.

Ispit može polagati i osoba koja je po sistemu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završila četverogodišnji studij na pravnom fakultetu u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da je stekla najmanje 240 ECTS bodova i koja je tokom školovanja u nastavnom planu i programu imala sve predmete navedene u Članu 4. ovog zakona.

Osoba iz stavova 1. i 2. ovog člana ispit može polagati, ako je najmanje dvije godine nakon završenog školovanja radila u Bosni i Hercegovini na pravnim poslovima u sudu, tužilaštvu, pravobranilaštvu, advokatskoj ili notarskoj kancelariji, u organima uprave, privrednim društvima ili drugim pravnim subjektima.

Pod uvjetima iz stavova 1. i 2. ovog člana, ispit mogu polagati i pripravnici i volonteri.”

Član 2.

Član 3. mijenja se i glasi:

“Član 3.

Ispit može polagati domaći ili strani državljanin ili osoba bez državljanstva koja je diplomu stekla na pravnom fakultetu u inozemstvu, uz dokaz o važenju i priznavanju inozemne diplome u Bosni i Hercegovini i uz ispunjavanje uvjeta iz Člana 2. stav 3. ovog zakona.”

Član 3.

U Članu 9. stav 2. se briše.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 2.

Član 4.

Član 24. se briše.

Član 5.

U Članu 25. stav 2. riječi: „u postupku propisanom pravilnikom koji donosi ministar pravde” zamjenjuju se riječima: “po principu reciprociteta”.

Član 6.

Nadležni organi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine uskladit će svoje zakone s ovim zakonom u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj _____/10

_____ 2010. godine

Sarajevo

PREDSJEDAVAJUĆI

*Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH*

PREDSJEDAVAJUĆI

*Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH*

O B R A Z L O Ž E N J E

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini sadržan je u Članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine prema Ustavu.

II - RAZLOZI ZA UVODENJE PROPISA

U Bosni i Hercegovini izvršena je reforma visokog obrazovanja, te su utvrđeni osnovni principi i standardi za stjecanje visokog obrazovanja. U skladu s tim, donesen je Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini kojim se, između ostalog, utvrđuje organizacija visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, te način osiguravanja kvaliteta u oblasti visokog obrazovanja. Zakon je usklađen s relevantnim odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, Preporukom Odbora ministara Vijeća Evrope o priznavanju i ocjeni kvaliteta privatnih visokoškolskih ustanova, Preporukom o pristupu visokom obrazovanju i drugim relevantnim principima međunarodno priznatih pravnih instrumenata, čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina. Također, standardi visokog obrazovanja usklađeni su s Konvencijom Vijeća Evrope/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u evropskoj regiji.

Također, Bosna i Hercegovina prihvata evropske strateške ciljeve u oblasti visokog obrazovanja izražene u Deklaraciji evropskih ministara visokog obrazovanja iz Bologne (1999.), kao i kasniji razvoj ovog koncepta.

Uzimajući u obzir navedeno, a pogotovo akademske stepene i diplome koje visokoškolske ustanove dodjeljuju za studije prava, te uzimajući u obzir da je pravosudni ispit stručni ispit koji polažu diplomirani pravnici ukazuje se na potrebu usaglašavanja i preciziranja uvjeta za polaganje ispita.

Prema važećem Zakonu o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini, pravosudni ispit mogu polagati diplomirani pravnici, što podrazumijeva četverogodišnji studij na pravnom fakultetu. Nesporno je da je ranijim obrazovnim programom jedino bilo moguće ovo zvanje steći nakon četverogodišnjeg studija na pravnom fakultetu.

Međutim, nakon reforme visokog obrazovanja zvanje "diplomirani pravnik" stječe se na različitim akademskim stepenima obrazovanja. Stoga, ovako fleksibilno postavljeni uvjeti omogućavaju da polaganje pravosudnog ispita prijavljuju, pa čak i polažu osobe koje su studij prava završile u mnogo kraćem vremenskom periodu, jer imaju zvanje "diplomirani pravnik".

Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Član 53.) propisuje stepene i programe koji vode do diploma koje nudi visokoškolska ustanova, a ustrojeni su odgovarajućim fazama, s dodjelom kreditnih bodova i/ili kvalifikacija, zavisno od napretka koji je student ostvario. Upoređujući navedeno i poslove čije je vršenje uvjetovano pravosudnim ispitom (npr. sudije, tužioci, advokati, pravobranioci...), smatra se opravdanim omogućiti polaganje pravosudnog ispita diplomiranim pravnicima, pod uvjetom da su stekli najmanje 240 ECTS i koji su tokom školovanja u nastavnom planu i programu imali sve predmete iz kojih se na ispitu provjerava sposobnost kandidata, odnosno iz kojih se polaže usmeni dio ispita.

Nadalje, Bosna i Hercegovina je potpisnica Konvencije o priznavanju diploma u visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Lisabonska konvencija). Zbog navedenog, Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Član 44.) osnovan je Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (CIP). Ovo je samostalna upravna organizacija koja je nadležna za informisanje i poslove priznavanja u oblasti visokog obrazovanja u okviru Lisabonske konvencije.

CIP je, između ostalog, nadležan da u skladu s Lisabonskom konvencijom i njenim pratećim dokumentima, donosi preporuke ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine o priznavanju diploma stečenih izvan Bosne i Hercegovine, s ciljem zaposlenja, nastavka obrazovanja i ostvarivanja drugih prava koja proistječu iz stečene kvalifikacije.

Stoga, precizirano je da ispit može polagati domaći ili strani državljanin ili osoba bez državljanstva koja je diplomu stekla na pravnom fakultetu u inozemstvu, uz dokaz o važenju i priznavanju te inozemne diplome u Bosni i Hercegovini.

Dakle, važnost poslova koji su uvjetovani pravosudnim ispitom je valjan razlog da se precizira koji stepen naučnog obrazovanja treba da ima kandidat da bi pristupio polaganju pravosudnog ispita.

U Zakonu o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 33/04) u Članu 27. propisano je da su "entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine dužni u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti svoje zakone i druge propise iz ove oblasti s ovim zakonom".

Stoga, izvršena je analiza drugih propisa koji su u vezi s ovim zakonom, te uzimajući u obzir dosadašnja iskustva, pokušala su se iznaći najbolja rješenja s ciljem otklanjanja uočenih problema.

III - KONSULTACIJE

Pravosudni ispit je stručni ispit, te je stoga ostavljeno državama da uredi način i uvjete polaganja ovog ispita. Stoga, u ovom pogledu postoje velika odstupanja u regionu, a i šire. Način na koji je to propisano u Bosni i Hercegovini u najvećem dijelu je oslonac na dosadašnja dobra iskustva. Rješenja predložena ovim izmjenama ne čine ništa drugo nego usaglašavanje s principima nastalim reformom u sektoru visokog obrazovanja.

Strategija za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini 2008. – 2012. g.

Opći cilj Strategije za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini je stvaranje zajedničkog reformskog okvira za institucije u sektoru pravde u Bosni i Hercegovini, koji sadrži usaglašene prioritete za budući razvoj ovog sektora u cjelini, kao i realistične reformske aktivnosti. Ova strategija izrađena je zajedničkim naporima ministarstava pravde Bosne i Hercegovine, entiteta i kantona, te Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Rezultat je procesa zasnovanog na učešću i konsultacijama, koji je obuhvatio ključne institucije iz sektora pravde u Bosni i Hercegovini, uključujući i predstavnike profesionalnih udruženja sudija i tužilaca, advokatskih komora, udruženja medijatora i nevladinih organizacija. Njen cilj je osigurati strateški okvir za rješavanje ključnih pitanja unutar sektora pravde tokom narednih pet godina.

U trećem dijelu Strategije, "Odgovornost i profesionalizam", kao ključna komponenta navodi se da treba "osigurati da su pravosudni ispiti jednaki i usklađeni s aktuelnim međunarodnim trendovima u pravosuđu, kao preduvjet za zapošljavanje visokokvalitetnih kadrova u pravosuđu".

U Strategiji se nadalje konstatuje: "U sistemu pravosudnih ispita, također, postoje izvjesna pitanja koja je potrebno riješiti. Da navedemo samo jedan primjer: kriteriji i nastavni plan ispita nisu usklađeni u cijeloj Bosni i Hercegovini, što slabi vjerodostojnost pravosudnih ispita unutar zemlje, kao i među zemljama u regionu i šire. Štaviše, ispiti su zastarjeli i ne slijede na sistematičan način reformske inicijative unutar Bosne i Hercegovine, niti promjene u međunarodnoj pravnoj praksi. Stoga je prijeko potrebno dalje unapređenje sistema pravosudnih ispita, koje će naglasak staviti na usklađenost i modernizaciju."

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona neće biti potrebna dodatna finansijska sredstva.